

Polityka rodzinna w Małopolsce

2 stycznia 2014

Opierając się na badaniach przeprowadzonych na zlecenie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie (badania przeprowadzono za pomocą kwestionariusza on-line) dotyczącego analizy aktualnego stanu wdrażania reformy systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w województwie małopolskim oraz diagnozy potrzeb w tym zakresie, określono priorytetowe kierunki działań w zakresie pomocy społecznej w tym regionie[\[1\]](#).

Respondenci ocenili, iż priorytetem w działaniach na rzecz dziecka i rodziny w regionie powinna być:

- profilaktyka (blisko 75 % badanych, 74,2 %),
- wzmocnienie współpracy między instytucjami: sądami rodzinnymi, kuratorami, pracownikami placówek socjalizacyjnych, pracownikami socjalnymi, rodzinami zastępczymi (65,3 % badanych),
- edukacja społeczna (58,1 % badanych),
- wzmocnienie roli pracownika socjalnego (46,8 % badanych),
- zwiększenie intensywności działań nakierowanych na pracę z rodziną biologiczną dziecka (37,9 % badanych)
- usprawnienie koordynacji działań instytucji działających w regionie (30,6 % badanych).

Odpowiedzi wyraźnie wskazują na potrzebę podejmowania działań profilaktycznych, realizowanych we współpracy różnych instytucji pomocowych, których działania są koordynowane na poziomie regionalnym i lokalnym. Ważne jest również kształtowanie odpowiedniego klimatu społecznego sprzyjającego realizacji celów systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Uznano za konieczne wzmocnienie roli pracownika socjalnego oraz jego (także innych instytucji) współpracę z rodziną

biologiczną dziecka.

W powyższym raporcie zamieszczono ponadto analizę SWOT (*Strengths*) – mocne strony, *Weaknesses* – słabe strony, *Opportunities* – szanse, *Threats* – zagrożenia) systemu pomocy dziecku i rodzinie w województwie małopolskim opracowaną podczas dyskusji grupowej, przeprowadzonej z ekspertami w październiku 2007 r. w Zakładzie Socjologii Gospodarki i Edukacji Uniwersytetu Jagiellońskiego[\[2\]](#).

W spotkaniu tym wzięli udział przedstawiciele różnych służb pomocowych. Byli to: Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zakopanem, Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie, Dyrektor Publicznego Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego w Krakowie, Dyrektor Specjalistycznej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej „Parkowa” w Krakowie, Członek Małopolskiej Rady Polityki Prorodzinnej, dwóch Kuratorów Zawodowych Sądu Rejonowego w Krakowie oraz przedstawiciel Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie[\[3\]](#).

Mocne strony systemu pomocy dziecku i rodzinie w województwie małopolskim:

- kapitał ludzki – świadomość i zaangażowanie pracowników pomocy społecznej,
- aktywność edukacyjna pracowników instytucji pomocy społecznej. Chęć doskonalenia warsztatu pracy i podnoszenia kwalifikacji,
- nastawienie na współpracę instytucji pomocy społecznej,
- praca jako misja.

Słabe strony systemu pomocy dziecku i rodzinie w województwie małopolskim:

- niskie zaangażowanie w rozwój pomocy społecznej i brak świadomości wagi problemów z tego zakresu wśród przedstawicieli samorządów,
- niewspółmierność wynagrodzenia pracowników pomocy społecznej do ciężaru ich pracy ? odpływ

- wykwalifikowanej kadry za granicę,
- zbyt małe zaangażowanie instytucji w działania profilaktyczne,
 - brak zespołów przygotowujących programy pomocowe i zdobywających zewnętrzne fundusze,
 - brak integracji działań instytucji zaangażowanych w pomoc rodzinie,
 - brak świadomości konieczności kompleksowego spojrzenia na problemy o charakterze społecznym,
 - brak jasnych definicji zadań instytucji i wynikające z tego problemy z ich współpracą,
 - problemy z efektywną współpracą z instytucjami z pogranicza pomocy społecznej (służba zdrowia, policja),
 - brak przygotowanych do interwencji pedagogów szkolnych, nauczycieli, brak znajomości procedur, prawa, brak pracy z trudnym uczniem.

Ocena ta jest niezbędnym elementem strategicznej analizy regionu, jego potencjału i braków, w zakresie których konieczne jest podjęcie działań o charakterze naprawczym.

Potencjalnymi i najistotniejszymi rangą zmianami w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną w województwie, wg powyższych badań i analiz ekspertów, są[\[4\]](#):

- a) działania profilaktyczne,
- b) współpraca z samorządami lokalnymi,
- c) wzmocnienie współpracy między instytucjami,
- d) edukacja społeczna,
- e) zwiększenie intensywności działań nakierowanych na pracę z rodziną biologiczną dziecka,
- f) tworzenie lokalnych koalicji na rzecz przeciwdziałania patologiom społecznym,
- g) działania na rzecz zastępczych form rodzicielskich.

Następnie działania o nieco mniejszym znaczeniu niż wymienione powyżej to:

- a) podniesienie kwalifikacji kadr,
- b) koordynacja działań instytucji regionalnych,
- c) wzmocnienie roli pracownika socjalnego,
- d) ciągła diagnoza sytuacji rodziny małopolskiej,
- e) zwiększenie liczby placówek pomocowych (ale tylko specjalistycznych) oraz kulturalno ? oświatowych.

Jako działania o zdecydowanie mniejszym znaczeniu niż wyżej wymienione eksperci ocenili:

- a) wsparcie programów realizowanych przez organizacje pozarządowe,
- b) wzmocnienie roli sądu rodzinnego.

Dodatkowo zespół ekspertów wymienił działania, które nie pojawiły się w wynikach badań internetowych, a do których należą takie działania, jak:

- a) poznanie i wdrożenie nowych metod pracy z rodziną,
- b) zatrudnienie specjalistycznej kadry (psycholog, pedagog) do pracy z rodziną zastępczą w środowisku),
- c) ciągłe uświadamianie wagi i roli zastępczej opieki rodzinnej,
- d) włączenie wspólnot religijnych w pomoc dziecku i rodzinie, właściwe przygotowanie duchownych do pracy z rodziną,
- e) szkolenie kadry w zakresie pracy w terenie,
- f) zwiększenie przygotowania instytucji stykających się z rodzinami: policja, szkoła, służba zdrowia.

Opierając się na powyższej analizie chciałam zaprezentować nową metodą pracy z rodziną jaką jest metoda Konferencja Grupy Rodzinnej, która jest wdrażana od 2006 roku do systemu pomocy rodzinie w województwie małopolskim.

[1] B. Worek, M. Jelonek, A. Sobczyk, dz. cyt., s. 89-95.

[2] B. Worek, M. Jelonek, A. Sobczyk, dz. cyt., s. 108-115.

[3] B. Worek, M. Jelonek, A. Sobczyk, dz. cyt., s. 37-38.

[4] B. Worek, M. Jelonek, A. Sobczyk, dz. cyt., s. 116-117.

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.